Valodas konsultācijas: elektroniskā datubāze

http://www.valodaskonsultacijas.lv/lv/questions/889

Jautājums

Kā pareizi: ***šajā***, ***šai*** *vai* ***šinī*** *mājā ir lielas istabas*?

Atbilde

Latviešu literārajā valodā vietniekvārdam *šī* lokatīvā ir paralēlformas ***šajā***, ***šai*** un ***šinī***. Visas formas ir pareizas.

Vietniekvārdiem *šis, šī, tas, tā* lokatīvā, *šis, šī* vienskaitļa ģenitīvā, kā arī sieviešu dzimtes vārdformas *šī* daudzskaitļa nominatīvā, datīvā un akuzatīvā raksturīgas paralēlformas.

Vienskaitlis

Locījums	Vīriešu dzimte		Sieviešu dzimte	
N	*šis*	*tas*	*šī*	*tā*
Ģ	*šā, šī*	*tā*	*šās, šīs*	*tās*
D	*šim*	*tam*	*šai*	*tai*
A	*šo*	*to*	*šo*	*to*
I	*(ar) šo*	*(ar) to*	*(ar) šo*	*(ar) to*
L	*šajā, šai, šinī*	*tajā, tai, tanī*	*šajā, šai, šinī*	*tajā, tai, tanī*

Daudzskaitlis

Locījums	Vīriešu dzimte		Sieviešu dzimte	
N	*šie*	*tie*	*šīs, šās*	*tās*
Ģ	*šo*	*to*	*šo*	*to*
D	*šiem*	*tiem*	*šīm, šām*	*tām*
A	*šos*	*tos*	*šīs, šās*	*tās*
I	*(ar) šiem*	*(ar) tiem*	*(ar) šīm, šām*	*(ar) tām*
L	*šajos, šais, šinīs**	*tajos, tais, tanīs***	*šajā, šais, šinīs*	*tajās, tais, tanīs*

**Latviešu valodas gramatikā* (2013) minēta arī forma *šos*. *Latviešu literārās valodas vārdnīcā* šāds lietojums atzīts par novecojušu, citos pēdējās desmitgadēs izdotajos norādāmo vietniekvārdu locīšanas pārskatos šāda forma nav minēta.

***Latviešu valodas gramatikā* (2013) minēta arī forma *tos*. Citos pēdējās desmitgadēs izdotajos norādāmo vietniekvārdu locīšanas pārskatos šāda forma nav minēta.

Avoti

Nītiņa, D. Vietniekvārds (pronomens). *Latviešu valodas gramatika*. Atb. red. D. Nītiņa, J. Grigorjevs. Rīga : LU Latviešu valodas institūts, 2013, 434. lpp.

Guļevska, D., Miķelsone, A., Porīte, T. *Pareizrakstības un pareizrunas rokasgrāmata. Latviešu valoda*. Rīga : Avots, 2002,125. lpp.

Ceplīte, B., Ceplītis, L. *Latviešu valodas praktiskā gramatika*. Rīga : Zvaigzne, 1991, 62. lpp.

Kalnača, A. Morfoloģija. *Latviešu valoda*. Red. A. Veisbergs. Rīga : LU Akadēmiskais apgāds, 2013, 71. lpp.

Paegle, Dz. *Latviešu literārās valodas morfoloģija.* I daļa. Rīga : Zinātne, 2003,82. lpp.

© Latviešu valodas aģentūra, 2017